

KS. DANIEL KOWALSKI*

Wieczysta Adoracja Najświętszego Sakramentu w parafii pw. NMP Królowej Apostołów w Elku

Święty Jan Paweł II w adhortacji *Ecclesia in Europa* pisze, że w Eucharystii cały Kościół niejako potwierdza swoją tożsamość i istnieje poprzez obecność Jezusa Chrystusa, która zbudowana jest ze wspólnoty ludzi wierzących jako Jego mistyczne Ciało: „w najświętszej Eucharystii zawiera się bowiem całe dobro duchowe Kościoła, to znaczy sam Chrystus, nasza Pascha”¹. Wyrazem tego są licznie celebrowane nabożeństwa eucharystyczne, podczas których wierni wpatrując się w Chrystusa, obecnego realnie w białym chlebie trwają w dziękczynieniu za dar obecności Boga pośród swojego ludu. Adoracja Najświętszego Sakramentu jest szczególnie rozpowszechnioną formą pobożności w kulcie Eucharystii, do której Kościół gorąco zachęca zarówno duszpasterzy, jak i wiernych².

Wspólnota parafii pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Apostołów w Elku, rozpoczęła przygotowania do świętowania 25-lecia Wieczystej Adoracji Najświętszego Sakramentu. Parafia ta została erygowana – 1 lipca 1991 r. przez ówczesnego biskupa warmińskiego Edmunda Piszczę³. Pierwszym jej proboszczem został ks. Jerzy Owsianka⁴. Już jesienią – 1 października 1991 r. rozpoczęto budowę nowej kaplicy, gdzie wierni mogliby gromadzić się na sprawowaniu Eucharystii i nabożeństwach. Niespełna po dwóch miesiącach –

---

* ks. Daniel Kowalski – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4302-1456>; e-mail: kowalski.daniel@wp.pl

¹ Jan Paweł II, Adhortacja apostolska *Ecclesia in Europa*, nr 75, Poznań 2003, s. 80-81.

² Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Dyrektorium o pobożności ludowej i liturgii*, nr 164, Poznań 2003, s. 118-119.

³ Archiwum Parafii pw. NMP Królowej Apostołów w Elku (dalej AP), *Dekret Biskupa Warmińskiego Edmunda Piszczę nr 795/91 z 20 maja 1990 r. powołujący do istnienia Parafię pw. NMP Królowej Apostołów w Elku*.

⁴ Urodzony 8 września 1960 r. w Podegrodzie (diecezja tarnowska), proboszcz parafii pw. NMP Królowej Apostołów w Elku w latach 1991-2018 (AP, *Kronika parafii 1991-2022*).

15 grudnia tego samego roku parafianie mogli zgromadzić się na pierwszej Mszy Świętej roratniej, która odbyła się już wewnątrz świątyni⁵. W dalszych latach rozbudowywano wnętrze oraz budowano Kościół ten „żywy” składający się z wiernych przynależących do parafii. Życie duszpasterskie rozwijało się prężnie. Z inicjatywy proboszcza po niespełna 7 latach funkcjonowania nowej placówki duszpasterskiej powstała inicjatywa wieczystej adoracji Najświętszego Sakramentu.

Niniejsze opracowanie w oparciu o metodę paradygmatu pastoralnego zmierza do ukazania trzech powiązanych ze sobą zagadnień: podstaw kultu eucharystycznego, praktyki duszpasterskiej oraz postulatów, które mogą posłużyć w dalszej pracy duszpasterskiej.

1. Podstawy kultu eucharystycznego

Początki kultu eucharystycznego sięgają XIV w., gdzie we wschodnich i północnych Niemczech pojawiła się praktyka wystawiania Najświętszego Sakramentu. W XV w. w Skandynawii spotyka się wystawianie Najświętszego Sakramentu, przy którym sprawowano Mszę Świętą, miało to praktykę szczególnie w czwartki oraz w czasie Mszy wotywniej *Sanctissimo Sacramento*. Początki tej praktyki mogą wywodzić się ze wspólnot, w których sprawowano oficjum brewiarzowe w dniu Bożego Ciała przy wystawionym Najświętszym Sakramencie, następnie praktykę tę rozciągnięto na oktawę święta. W ten sposób otworzono drogę do zwyczaju w inne dni, co umożliwiło wiernym wpatrywanie się w Hostię. Trwanie wystawienia i jego częstotliwość była różna w poszczególnych diecezjach. Stało się to przedmiotem troski Kościoła, a zarazem obawy o zanik czci i świętej bojaźni względem Eucharystii⁶. Sobór Trydencki wypowiedział się o wystawieniu Najświętszego Sakramentu, który powinien mieć miejsce tylko z racji uroczystości Bożego Ciała, jednakże w praktyce stosowano wystawienie w niedziele i święta⁷.

Ceremoniał liturgicznej posługi biskupów poucza, że wystawienie Najświętszego Sakramentu pobudza do uznania cudownej obecności Chrystusa i do serdecznego zjednoczenia z Nim. Zjednoczenie to osiągnie swój szczyt w Komunii sakramentalnej. Dlatego należy zwracać uwagę na to, by przy takich wystawieniach uwydatniał się związek istniejący między kultem Najświętszego Sakramentu a Mszą Świętą⁸.

⁵ Por. *Schematyzm Diecezji Elckiej 2012*, Elk 2012, s. 242.

⁶ Por. B. Nadolski, *Liturgika*, t. 4: *Eucharystia*, Poznań 1991, s. 297.

⁷ Por. Sobór Trydencki, *Dekret o Najświętszym Sakramencie*, Sesja XIII (11.10.1551), w: *Dokumenty Soborów Powszechnych tekst łaciński, polski*, t. 4, red. A. Baron, H. Pietras, Kraków 2005, s. 451.

⁸ *Ceremoniał liturgicznej posługi biskupów*, nr 1118, Katowice 2013; por. *Rytuał Rzymski, Komunia Święta i kult tajemnicy eucharystycznej poza Mszą Świętą*, nr 58, Katowice 1985.

Sobór Watykański naucza, że liturgia jest działaniem Chrystusa, który przychodzi pod osłoną znaków⁹. Z pewnością reforma liturgiczna soboru przyczyniła się do większej świadomości oraz owocniejszego przeżywania najświętszych tajemnic wiary, które wyrażają się pod postacią chleba i wina.

Celebrowanie Eucharystii jest czynnością całego Kościoła i Chrystusa¹⁰. Jan Paweł II w encyklice *Ecclesia de Eucharistia* zauważa, że Kościół rodzi się z tajemnicy paschalnej. Sprawując Eucharystię człowiek ma przed oczami misterium paschalne, czyli to, co miało miejsce w wieczór Wielkiego Czwartku i po nim¹¹. Kościół otrzymał Eucharystię od samego Chrystusa, jako największy dar. Msza Święta sprawowana przez wspólnotę ludzi wierzących uobecnia centralne wydarzenia – męki, śmierci i zmartwychwstania, w których dokonuje się dzieło zbawienia człowieka. Poprzez ten dar wierni mogą dostąpić pojednania, które Chrystus uzyskał raz na zawsze dla ludzkości wszystkich czasów¹².

Wsluchując się w Chrystusowe słowa „bierzcie i jedzcie” prowadzą one człowieka do kultu Chrystusa Eucharystycznego poza ofiarą Mszy Świętej, ma to na celu przedłużenie jej działania, a przede wszystkim utrwalenie jej owoców w codziennym życiu wiernych. Istnieje związek pomiędzy ofiarą i sakramentem trwającym. Chrystus jest nie tylko sakramentalnie obecny podczas sprawowania świętych misterii, ale także, gdy przechowuje się Go w tabernakulum. Tak obecnemu w najświętszych postaciach Jezusowi należy się najwyższy kult uwielbienia¹³.

Adoracja Najświętszego Sakramentu skłania człowieka do uznania obecności w Nim Chrystusa, a to zjednoczenie osiąga swój szczyt w Komunii sakramentalnej. Wystawienie powinno podkreślać związek z Mszą Świętą, a przebywanie w tej Boskiej obecności pogłębiać przyjaźń z Bogiem-Człowiekiem, co pozwala otworzyć przed Nim serce, przedłożyć własne i innych potrzeby, modlić się o pokój i zbawienie świata. Wierzący mogą także poprzez adorację pogłębić swoją wiarę, nadzieję i miłość. Takie dyspozycje przygotowują do lepszego uczestnictwa w ofierze Mszy Świętej. Równocześnie adoracyjne trwanie przy Chrystusie przedłuża zjednoczenie z Nim, które stało się faktem w Komunii Świętej i w ten sposób całe życie chrześcijanina zostaje objęte zbawczym oddziaływaniem misterium paschalnego¹⁴.

Zwyczaj kaplic wieczystej adoracji Najświętszego Sakramentu pojawił się w katedrze mediolańskiej na początku XVI wieku. Wraz z upływem czasu

⁹ Sobór Watykański II, *Konstytucja o świętej liturgii Sacrosanctum Concilium*, nr 7, w: Sobór Watykański II, *Konstytucje, dekryty, deklaracje*, Poznań 2002.

¹⁰ *Ogólne wprowadzenie do mszału rzymskiego*, nr 91, w: *Mszał rzymski dla diecezji polskich*, Poznań 2010, s. [33].

¹¹ Jan Paweł II, *Ecclesia de Eucharistia*, nr 3, Kraków 2003, s. 7-8.

¹² Por. tamże, nr 12.

¹³ Por. B. Nadolski, *Liturgika*, dz. cyt., s. 299.

¹⁴ Por. Święta Kongregacja Obrzędów, Instrukcja „*Eucharisticum misterium*”, nr 3, w: *To czynicie na moją pamiątkę. Eucharystia w dokumentach Kościoła*, red. J. Miazek, Warszawa 1987, s. 154-190.

objął on również swoim zasięgiem cały Mediolan. Stamtąd adoracja została przeniesiona do Rzymu przez św. Filipa Nereusza w roku 1548. Do kościołów rzymskich oficjalnie wprowadził ją papież Klemens VIII. Z biegiem czasu w poszczególnych kościołach pojawiały się adoracje, które trwały cały rok [adoracje wieczyste]. Zwyczaj ten z Rzymu przeniósł się do kolejnych krajów Europy – w Polsce wzmianki o pierwszych wieczystych adoracjach datuje się na XVIII wiek¹⁵.

2. Praktyka duszpasterska

Każdy wierny powinien uczestniczyć w Eucharystii w sposób pełny, który prowadzi do większej świadomości, a w następstwie tego do nawrócenia życia¹⁶. „W ciągu dnia” wierni „niech nie zaniedbują nawiedzenia Najświętszego Sakramentu, jako że jest ono dowodem wdzięczności, znakiem miłości i wyrazem uznania dla Chrystusa Pana tam obecnego”¹⁷. Papież Pius XII zachęcał duszpasterzy, aby świątynie były otwarte dla wiernych na częstsze nawiedzenie Najświętszego Sakramentu. Ukazał on cel świątyń, pisząc o tym, że przeznaczone są one do tego, aby śpiewać w nich hymny Bogu i dać godną siedzibę Odkupicielowi, ukrytemu pod postaciami eucharystycznymi. Pragnął, aby świątynie te były miejscem, w których wierni będą mogli prosić o dobrodziejstwa, radować się, że wszystko uzyskali, a także w nich dostępować pomocy z nieba¹⁸.

2.1. Rozwój wieczystej adoracji we wspólnocie parafialnej

Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów „usilnie zaleca, ażeby w najważniejszych miastach biskup diecezjalny wyznaczył któryś z kościołów dla odprawiania wieczystej adoracji, w którym jednakże często, a nawet jeśli możliwe, każdego dnia, będzie celebrowana Msza Święta”¹⁹. Kościół i świat odczuwają nieustannie wielką potrzebę kultu eucharystycznego. Nie można żałować czasu na spotkania z Nim w adoracji, na kontemplację pełną wiary i gotowości wynagrodzenia wielkich win i występków świata²⁰.

Dzieło Wieczystej Adoracji Najświętszego Sakramentu rodziło się już u początku utworzenia parafii; w każdą III niedzielę miesiąca miało miejsce wystawienie Najświętszego Sakramentu, wierni mogli wysłuchać konferencji dotyczącej życia duchowego, która zakończona była wspólnymi nieszporamai.

¹⁵ *Krótki zarys historyczny*, w: Zespół Adoremus te Christe oraz fundacja Tota Tua, *Kaplica wieczystej adoracji: poradnik dla parafii*, Poznań 2022, s. 5.

¹⁶ Por. Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, Instrukcja *Redemptionis Sacramentum*, nr 186, Poznań 2004, s. 87.

¹⁷ Paweł VI, Encyklika *Mysterium fidei*, „Acta Apostolicae Sedis” 57(1965), s. 771.

¹⁸ Por. Pius XII, Encyklika *Mediator Dei*, nr 40, Warszawa 1996, s. 68-69.

¹⁹ Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, Instrukcja *Redemptionis Sacramentum*, nr 140, Poznań 2004, s. 67-68.

²⁰ Jan Paweł II, *List apostolski Dominicae cenae*, nr 3, w: *Wybór listów Ojca Świętego Jana Pawła II*, t. 1, red. P. Słabek, J. Jękot, Kraków 1997, s. 6-7.

Praktyka ta była przygotowaniem do dzieła, które rozpoczęło się w roku 1998. Natomiast w 1997 roku zrodziła się myśl o utworzeniu miejsca, gdzie wierni będą mogli gromadzić się na wspólnej modlitwie przed Najświętszym Sakramentem. Od września 1997 r. do grudnia w parafii trwało całodzienne wystawienie Najświętszego Sakramentu, a w tym czasie organizowano wspólnotę apostołstwa wieczystej adoracji²¹.

Proboszcz w prośbie do księdza biskupa o możliwość utworzenia w parafii prowadzenia wieczystej adoracji argumentował to w liście: „Motywy skłaniają do podjęcia się tego zadania, wynikają między innymi z potrzeby ożywienia pobożności eucharystycznej, wynagrodzenia Panu Jezusowi za profanację Najświętszego Sakramentu, jak również z chęci dobrego przygotowania się do wizyty Ojca Świętego w naszej diecezji. Pragnę nadmienić, że w tym celu zebraliśmy około 300 osób tak, że na każdą godzinę tygodnia przypadają najmniej dwie osoby adorujące²²”.

Na podstawie stosownych pozwoleń w niedzielę, 13 grudnia 1998 r. w parafii pw. NMP Królowej Apostołów pod przewodnictwem biskupa ełckiego Wojciecha Ziemby została zainaugurowana wieczysta adoracja Najświętszego Sakramentu we wspólnocie parafialnej, która po 7 latach funkcjonowania zgromadziła przy parafii ponad 300 osób, które dniem i nocą trwać będą przed obliczem Chrystusa. Tego dnia miejscowy proboszcz Jerzy Owsianka wprowadził wiernych, ukazując znaczenie i cel adoracji. Biskup ełcki w swojej homilii nawiązał do wydarzeń z 13 grudnia 1981 r., kiedy w Polsce wprowadzono stan wojenny. Przytoczył fragment z Księgi Proroaka Izajasza, który był także odczytywany w kościołach tamtego pamiętnego dnia „Odwagi! Nie bójcie się! Oto wasz Bóg!” (Iz 35,4)²³. To co wtedy wydało się klęską, przyniosło niebywałe owoce: solidarne zjednoczenie narodu. W swoich rozważaniach podkreślił także, znaczenie kultu eucharystycznego Jezusa Chrystusa. „On jest wśród nas – nasz Bóg, Pan i Zbawiciel. Odwagi! Nie bójcie się!”²⁴.

Na zakończenie uroczystej Eucharystii wierni wraz z pasterzem przed wystawionym Najświętszym Sakramentem odmówili Litanię do Najdroższej Krwi Chrystusa.

2.2. Formacja

W Kościele istnieje ciągła potrzeba pogłębiania większej świadomości u wiernych oraz dołożenie wszelkich starań, aby mogli oni właściwie zrozumieć, czym jest Eucharystia. Jest przecież ona „źródłem i szczytem chrześcijańskiego życia”. Wszystkie inne sakramenty i praktyki duszpasterskie powinny prowadzić do zwiększenia zainteresowania się tą tematyką. Warto także

²¹ Wywiad z ks. Jerzym Owsianką dn. 1 września 2022 r.

²² AP, *Prośba do Jego Eksceleńcji Biskupa Ordynariusza Diecezji Ełckiej w sprawie wieczystej adoracji*.

²³ Por. W. Wielgat, *Inauguracja wieczystej adoracji Najświętszego Sakramentu*, „Martyria” 1999, nr 1, s. 9.

²⁴ Por. tamże.

przywołać to wielkie pragnienie Jana Pawła II, aby niedziela stała się „miejscem uprzywilejowanym, w którym nieustannie głosi się i kultuwyje komunie. Dzięki czynnemu udziałowi w Eucharystii dzień Pański staje się także dniem Kościoła”²⁵.

Formacja duchowa wspólnoty adoracyjnej odbywała się przede wszystkim w grupach modlitewnych, które formowały się przy wspólnocie parafialnej. Zważywszy na fakt, iż u progu powstania parafii przynależało do nich ok. 500 osób, większość z nich była zaangażowana w dzieło adoracyjne. Dla wszystkich wspólne spotkanie odbywało się III-niedzielę miesiąca²⁶. Obecnie osoby, które podejmują się dzieła adoracyjnego mogą wsłuchiwać się w konferencje tematyczne, które głoszone są w okresie Wielkiego Postu oraz w I-czwartki miesiąca²⁷.

2.3. Wspólnota wieczystej adoracji

Bóg powołuje świeckich, aby wykonując właściwe sobie zadanie, kierowani duchem ewangelicznym przyczyniali się do uświęcania świata na kształt zaczynu, od wewnątrz niejako i w ten sposób przykładem zwłaszcza swego życia, promieniując wiarą, nadzieją i miłością ukazywali innym Chrystusa²⁸.

Zanim w parafii została zainaugurowana wieczysta adoracja Najświętszego Sakramentu, parafianie mogli przygotować się do tego wydarzenia poprzez rekolekcje, które miały na celu wzbudzenie nowych powołań do grupy osób, które podejmą się tego wyjątkowego dzieła trwania przed Chrystusem.

Od 28 do 30 września 1998 r. parafianie przeżywali Triduum przed uroczystością św. Teresy od Dzieciątka Jezus. Przez cały listopad na terenie parafii przebywała Stefania Chase²⁹, która organizowała przy parafii apostołstwo wieczystej adoracji. W tym czasie do apostołstwa zgłosiło się około 300 osób. Jednakże istotą wieczystej adoracji jest znalezienie dwóch osób adorujących o jednej godzinie raz w tygodniu, co daje zapotrzebowanie 336 osób w tygodniu³⁰. Chcąc także ożywić życie duchowe wiernych we wszystkich wspólnotach, zaproponowano katechezy tematyczne³¹.

²⁵ Por. *Posłani w pokoju Chrystusa*, <https://opatrznoscboza.waw.pl/rok-duszpasterski/> (dostęp: 9.08.2022); Jan Paweł II, Encyklika *Ecclesia de Eucharistia*, dz. cyt., nr 41.

²⁶ Wywiad z ks. Jerzym Owsianką dn. 1 września 2022 r.

²⁷ Wywiad z ks. Jerzym Galińskim dn. 20 września 2022 r.

²⁸ Sobór Watykański II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen Gentium*, nr 31, w: Sobór Watykański II, *Konstytucje, dekrety, deklaracje*, Poznań 2002, s. 136-137.

²⁹ Stefania Chase była lekarzem w USA i jako swoją misję przyjęła organizowanie Wieczystej Adoracji w świecie. W odpowiedzi na zawołanie Ojca Świętego Jana Pawła II, że „wszyscy jesteśmy wezwani do ewangelizacji i apostołstwa”, dr Stefania Chase podjęła to zawołanie do misji szerzenia odnowy Wieczystej Adoracji prawdziwej obecności Pana Jezusa w Najświętszym Sakramencie we wszystkich kościołach parafialnych w Polsce i USA. Ona była inicjatorką m.in. kaplicy Wieczystej Adoracji w kościele pw. Ducha Świętego w Białymstoku w 1994 r. również w Płocku w kaplicy sióstr Miłosierdzia Bożego w roku 1997. Por. AP, *Kronika Parafii*, rok 1998.

³⁰ Por. W. Wielgat, *Inauguracja wieczystej adoracji...*, dz. cyt., s. 9.

³¹ AP, *Kronika Parafii*, rok 2000.

W poczuciu odpowiedzialności apostołstwo wieczystej adoracji poprzez adorację, modlitwę, czyny miłosierne, propagowanie wieczystej adoracji Najświętszego Sakramentu i nauki o prawdziwej obecności Pana Jezusa w Najświętszym Sakramencie współpracuje z hierarchią kościelną w realizacji misyjnych zadań Kościoła. Szczególnym zadaniem apostołstwa jest:

- zwiększenie wiary w obecność Chrystusa w Najświętszym Sakramencie u tych co są oziębli,
- utrzymać wiarę w tych, którzy wierzą,
- być źródłem światła dla tych, którzy wcale nie wierzą,
- być inicjatorem kaplic Wieczystej Adoracji w kościołach parafialnych w diecezji ełckiej,
- zwiększyć szacunek, miłość osób adorujących do Eucharystii w ofierze Mszy Świętej,
- pielęgnować rozwój duchowy członków adorujących, ich rodzin oraz praktykowanie w życiu codziennym poprzez wiarę w Eucharystię,
- wynagradzać za grzechy popełnione szczególnie poprzez świętokradztwo do Najświętszego Sakramentu,
- modlić się w intencjach Ojca Świętego, biskupów, kapłanów oraz całego Ludu Bożego, a także troska o zbawienie każdego człowieka i powszechny pokój Boży w całym świecie,
- modlitwa adoracyjna i czynna miłość bliźniego, na wzór Jezusa i Jego Matki,
- pomoc wszystkim potrzebującym w parafii zwłaszcza cierpiącym, konającym, jednocząc ich dusze z Bogiem, starszych i niepełnosprawnych³².

2.4. Cuda płynące z adoracji najświętszego sakramentu

Wieczysta adoracja niewątpliwie przyczyniła się do rozwoju duchowego oraz odrodzenia parafii, a zwłaszcza ożywienia pobożności eucharystycznej. Poprzez ten czas wymodlono wiele łask o charakterze nadzwyczajnym. Parafianie ufają, że owocem adoracji są również cuda potwierdzone oficjalnie przez Stolicę Apostolską w procesie beatyfikacyjnym i kanonizacyjnym o. Stanisława Papczyńskiego³³. Jednym z takich cudów, które przyczyniły się do wyniesienia na ołtarze o. Stanisława jest historia kobiety pochodzącej z tej parafii.

W 2000 r. jedna z mieszanek parafii spodziewała się narodzin dziecka, nastąpiło jednak samoistne poronienie. Na początku 2001 r. po raz kolejny

³² Wywiad z Haliną Wysocką – odpowiedzialną za dzieło wieczystej adoracji od początku jej trwania, dn. 5 września 2022 r.

³³ Por. Wywiad z ks. J. Owsianką, opr. cyt.; AP, *Kronika Parafii*, rok 2000. Ojciec Stanisław Papczyński od Jezusa i Maryi zmarł w opinii świętości. Należał on do najwybitniejszych osobowości Rzeczypospolitej XVII w. Świadczą o tym jego życie, praca duszpasterska i pozostawiona spuścizna literacka. Był świątobliwym zakonnikiem, cenionym wykładawcą, wielkim czcicielem Maryi, kaznodzieją i spowiednikiem zatroskanym o głęboki rozwój duchowy człowieka, założycielem Zgromadzenia Księży Marianów Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny – pierwszego zgromadzenia męskiego w Polsce. Por. R. Sawicki, *Początki kultu św. Stanisława Papczyńskiego w Elku*, „*Studia Elckie*” 19(2017), nr 1, s. 45.

poczęła dziecko. Szczęście zmieniło się w strach, ponieważ pojawiły się problemy zdrowotne – po raz kolejny kobiecie groziło poronienie. 22 marca 2001 r. została przyjęta do szpitala w Elku, gdzie stosowano odpowiednią terapię. Wykonano trzy badania ultrasonograficzne, z których ostatnie – z 30 marca – jasno wykazało, że dziecko żyje. Stan jej zdrowia poprawił się na tyle, że została wypisana ze szpitala do domu. Radość nie trwała jednak zbyt długo. 1 kwietnia pojawiły się symptomy zagrożenia poronieniem. Kobieta z ostrym bólem brzucha po raz kolejny udała się do szpitala. Badania ultrasonograficzne przyniosły smutną diagnozę – wykazały, że ustała akcja serca jej około ośmiotygodniowego dziecka. Zaobserwowano ponadto zmniejszenie pęcherzyka płodowego w porównaniu z wymiarami, jakie zostały odczytane podczas ostatnich badań. Po dokładnych badaniach postawiono diagnozę – dziecko obumarło. Lekarz zlecił matce odstawienie przyjmowanych leków, aby mogło dojść do samostannego poronienia. Badanie wykonane kolejnego dnia potwierdziło diagnozę. Lekarz ginekolog zaplanowała farmakologiczne wywołanie poronienia. Pacjentka miała zgłosić się na kontrolę. W tym czasie, czyli od 28 marca 2001 r. kilku członków rodziny i inne osoby zaczęły wzywać pomocy Bożej za przyczyną Sługi Bożego Stanisława Papczyńskiego w intencji uratowania dziecka. Kobieta, 4 kwietnia – po trzech dniach od wypisania ze szpitala udała się do tego samego lekarza. Chcąc sprawdzić, czy dokonało się samoistnie poronienie, lekarz wykonał badanie ultrasonograficzne. Wykazało ono nieoczekiwane, że nastąpiło przywrócenie akcji serca dziecka. Biorąc pod uwagę wcześniejszą, dwukrotnie potwierdzoną diagnozę, że dziecko nie żyje, wydawało się to zupełnie niemożliwe. Lekarz postanowił powtórzyć badanie na innym aparacie. Jego wynik niezbitnie potwierdził, że dziecko żyje. Zaobserwowano również wzrost pęcherzyka płodowego do wielkości adekwatnej dla tego etapu rozwoju życia poczętego. Uznano, że wydarzenie to dokonało się poza udziałem sił natury i zbiegło się w czasie z nowenną za wstawiennictwem Sługi Bożego Stanisława Papczyńskiego. W niecałe siedem miesięcy później – 17 października 2001 r. – rodzina cieszyła się narodzinami dziecka, które przyszło na świat zdrowe i rozwija się prawidłowo³⁴.

Myśląc o adoracji i modlitwie ówczesny proboszcz zauważył: „Jeśli takie dzieło jest w parafii, to ono zawsze będzie owocować. Potrzeba, abyśmy tak jak Mojżesz podczas walki Izraelitów z Amalekitami, trwali z rękami wzniesionymi, wspierając tych, którzy walczą w Polsce i na świecie o sprawy Boże. Potrzeba nam wielu wspólnot przy parafiach, które będą zapleczem modlitewnym wszelkich dzieł w Kościele”³⁵. Poprzez dzieło Wieczystej Adoracji Bóg daje wiernym konkretne znaki poprzez swoich świętych mówiące o tym, że jest

³⁴ Por. tenże, *Ocalony – ocala. Kult św. Stanisława Papczyńskiego w Elku*, Warszawa 2017, s. 62-67.

³⁵ J. Wiszniewska, *Bóg zachował dla nas perłę. Z ks. Jerzym Owsianką, proboszczem parafii Najświętszej Maryi Panny Królowej Apostołów w Elku*, „Źródło” 2016, nr 25, s. 12-13.

obecny pośród nich. Istnieje nieustanna potrzeba osobistego zaangażowania, aby wzbudzić w swoim sercu wiarę.

3. Postulaty duszpasterskie

Jezus jest obecny w Kościele, zwłaszcza podczas liturgii; w ofierze Mszy Świętej: w osobie celebransa, pod postaciami eucharystycznymi. Dlatego ciągle istnieje potrzeba nieustannego kształtowania wiernych do godnego przeżywania – tajemnic wiary Kościoła³⁶.

Papież Franciszek w Liście apostolskim *Desiderio desideravi* podkreśla, że punktem wyjścia musi być uznanie rzeczywistości świętej liturgii, żywego skarbcza, którego nie da się zredukować do gustów, zaleceń czy nurtów, lecz trzeba go przyjąć w pokorze i krzewić z miłością, bo stanowi on niezastąpiony pokarm dla wzrostu Ludu Bożego³⁷. Idąc za słowami papieża Franciszka wciąż aktualne jest, aby mówić o formacji liturgicznej Ludu Bożego. Potrzeba, aby zdać sobie sprawę z niezastąpionej roli liturgii w Kościele i dla Kościoła. Duszpasterze powinni pomóc człowiekowi, aby lepiej przyswoił modlitwę Kościoła, kochał ją jako spotkanie z Bogiem i drugim człowiekiem, a obrzędy liturgiczne nie były tylko zwykłym rytuałem, ale pomocą w budowaniu żywej relacji z Bogiem.

W jednej ze swoich wypowiedzi papież Jan Paweł II zauważył, że „całe zło świata może pokonać moc adoracji eucharystycznej”³⁸. Istnieje ryzyko, iż większość osób, które są w dziele wieczystej adoracji trwają w niej od początku jej powstania. Sprawia to, że poprzez swój wiek, choroby nie będą mogły dalej włączać się w tę inicjatywę. Dlatego trzeba większego starania, które będzie mobilizowało wiernych do włączania się w to dzieło, aby mogło ono być dalej kontynuowane. Należy zatem kontynuować dzieło formacji – przede wszystkim w grupach przy parafialnych, zwiększając świadomość wiernych, iż mają się stać tymi, którzy poprzez własne świadectwo będą innych zachęcać do podjęcia adoracji Najświętszego Sakramentu.

Ważne jest także pielęgnowanie pobożności eucharystycznej wśród wiernych, chociażby poprzez cykliczne konferencje, warto pomyśleć o misjach parafialnych bądź o rekolekcjach, które będą podejmowały tę tematykę.

Uświadamianie wiernych, aby w czasie adoracji byli przygotowani do praktyki posługiwania się Pismem Świętym jako źródła modlitwy, a także do zapoznania z niektórymi prostymi strukturami Liturgii Godzin, do przestrzegania rytmu roku liturgicznego, do trwania na cichej modlitwie.

Przed wszystkim – to wspólnota powinna wychodzić, aby kontynuować tę praktykę duszpasterską, nie tylko w wyżej wspomianej parafii, ale warto

³⁶ Por. B. Nadolski, *Liturgika*, dz. cyt., s. 304; Sobór Watykański II, *Konstytucja o świętej liturgii Sacrosanctum Concilium*, dz. cyt., nr 7-8. s. 42-43.

³⁷ Franciszek, *List Apostolski Desiderio desideravi*, nr 22, 31, 61, Katowice 2022.n

³⁸ Por. M. Piotrowski, *Czerpać miłość z samego źródła*, „Miłujcie się” 2018, nr 4, s. 5.

dawać świadectwo w innych wspólnotach parafialnych, chociażby miasta Elk promując istotę trwania przed Chrystusem eucharystycznym. Wieczysta adoracja to projekt przeznaczony nie tylko dla jednego konkretnego miejsca lub parafii. To przedsięwzięcie ma być skierowane dla całej parafii, dekanatu, miasta czy diecezji.

Podsumowanie

Lud chrześcijański powinien na nowo odkryć znaczenie adoracji Najświętszego Sakramentu. Dzisiejszy świat potrzebuje dostrzec chrześcijan, którzy będą wyróżniać się sztuką modlitwy. Adoracja skłania do trwania na rozmowie, na cichej adoracji w postawie pełnej miłości. Msza Święta jest nieocenionym dobrem Kościoła, ale nie tylko jej sprawowanie, lecz także jej adoracja po zakończonych czynnościach liturgicznych.

Wieczysta adoracja jest przede wszystkim dziełem Bożym, a nie ludzkim. Przemawiają za tym cuda, te potwierdzone przez Kościół, jak i te, które wydarzyły się w życiu poszczególnych wiernych. Adoracja jest wyjątkową formą modlitwy i oddania czci Jezusowi ukrytemu pod postacią chleba w Najświętszym Sakramencie. Wieczysta adoracja pokazuje współczesnemu człowiekowi cel ziemskiego życia. Przywraca Bogu pierwsze miejsce, a Bóg – wszystkiemu innemu swoje właściwe miejsce.

* * *

Perpetual Adoration of the Blessed Sacrament in the Parish of Our Lady Queen of the Apostles in Elk

Summary

The aim of the article is to show Eucharistic piety in the parish community and its impact on human life. Perpetual Adoration of the Blessed Sacrament is to lead to a living relationship with Jesus Christ. The Church is built up and, above all, kept alive through the Eucharist. Using the method of the pastoral paradigm, this article will be implemented in three main points: the basics of Eucharistic worship, pastoral practice and postulates that can be used in further pastoral work.

Keywords: Adoration, Eucharist, Community, Parish, Elk.

Bibliografia

Dokumenty Kościoła

Ceremoniał Liturgicznej Posługi Biskupów, Katowice 2013.

Franciszek, List Apostolski *Desiderio desideravi*, Katowice 2022.

Jan Paweł II, Adhortacja apostolska *Ecclesia in Europa*, Poznań 2003.

Jan Paweł II, *Ecclesia de Eucharistia*, Kraków 2003.

- Jan Paweł II, List apostolski *Dominicae cenerae*, w: *Wybór listów Ojca Świętego Jana Pawła II*, t. 1, red. P. Słabek, J. Jękot, Kraków 1997.
- Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Dyrektorium o pobożności ludowej i liturgii*, Poznań 2003.
- Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Instrukcja Redemptionis Sacramentum*, Poznań 2004.
- Kongregacja Obrzędów, Instrukcja „*Eucharisticum misterium*”, w: *To czyńcie na moją pamiątkę. Eucharystia w dokumentach Kościoła*, red. J. Miazek, Warszawa 1987, s. 154-190.
- Ogólne wprowadzenie do mszału rzymskiego*, w: *Mszał rzymski dla diecezji polskich*, Poznań 2010.
- Paweł VI, Encyklika *Misterium fidei*, „*Acta Apostolicae Sedis*” 57(1965), s. 753-774.
- Pius XII, Encyklika *Mediator Dei*, Warszawa 1996.
- Rytuał Rzymski, *Komunia Święta i kult tajemnicy eucharystycznej poza Mszą Świętą*, Katowice 1985.
- Sobór Trydencki, *Dekret o Najświętszym Sakramencie*, Sesja XIII (11.10.1551), w: *Dokumenty Soborów Powszechnych tekst łaciński, polski*, t. 4, red. A. Baron, H. Pietras, Kraków 2005.
- Sobór Watykański II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen Gentium*, w: Sobór Watykański II, *Konstytucje, dekryty, deklaracje*, Poznań 2002.
- Sobór Watykański II, Konstytucja o świętej liturgii *Sacrosanctum Concilium*, w: Sobór Watykański II, *Konstytucje, dekryty, deklaracje*, Poznań 2002.

Archiwum Parafii pw. NMP Królowej Apostolów w Elku

- Dekret Biskupa Warmińskiego Edmunda Piszczka nr 795/91 z 20 maja 1990 r. powołujący do istnienia Parafię pw. NMP Królowej Apostolów w Elku.*
- Kronika Parafii*, rok 1991-
- Prośba do Jego Ekscelencji Biskupa Ordynariusza Diecezji Elckiej w sprawie wieczystej adoracji.*

Literatura

- Krótki zarys historyczny*, w: Zespół Adoremus te Christe oraz fundacja Tota Tua, Kaplica wieczystej adoracji: poradnik dla parafii, Poznań 2022.
- Nadolski B., *Liturgika*, t. 4: *Eucharystia*, Poznań 1991.
- Sawicki R., *Ocalony – ocala. Kult św. Stanisława Papczyńskiego w Elku*, Warszawa 2017.
- Sawicki R., *Początki kultu św. Stanisława Papczyńskiego w Elku*, „*Studia Elckie*” 19(2017), nr 1, s. 45-60.
- Schematyzm Diecezji Elckiej 2012*, Elk 2012.
- Wielgat W., *Inauguracja wieczystej adoracji Najświętszego Sakramentu*, „*Martyria*” 1999, nr 1, s. 9.
- Wiszniewska J., *Bóg zachował dla nas perłę. Z ks. Jerzym Owsianką, proboszczem parafii Najświętszej Maryi Panny Królowej Apostolów w Elku, rozmawia Justyna Wiszniewska*, „*Źródło*” 2016, nr 25, s. 12-13.

Wywiady

- Wywiad z Haliną Wysocką, dn. 5 września 2022 r.
- Wywiad z ks. Jerzym Galińskim dn. 16 września 2022 r.
- Wywiad z ks. Jerzym Owsianką dn. 1 września 2022 r.